

DÁP ÁN BÀI 3 TRANG 43 SÁCH GIÁO KHOA GIẢI TÍCH 12

Đề bài

Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị của các hàm số phân thức:

a) $\frac{x+3}{x-1}$,

b) $\frac{1-2x}{2x-4}$,

c) $\frac{-x+2}{2x+1}$

Hướng dẫn giải

Các bước khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị hàm số:

Bước 1: Tìm TXĐ của hàm số.

Bước 2: Khảo sát sự biến thiên:

*) Xét chiều biến thiên của hàm số:

+) Tính đạo hàm.

+) Tìm các điểm x_i mà tại đó đạo hàm có $y' = 0$ hoặc đạo hàm không xác định.

+) Xét dấu đạo hàm y' và suy ra chiều biến thiên của hàm số.

*) Tìm cực trị: $y(x_i)$.

*) Tìm các giới hạn vô cực, các giới hạn có kết quả là vô cực và tiệm cận của đồ thị hàm số nếu có.

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} y; \lim_{x \rightarrow x_0} y, \dots$$

*) Lập bảng biến thiên: Thể hiện đầy đủ và chính xác các giá trị trên bảng biến thiên.

Bước 3: Đồ thị:

+) Giao điểm của đồ thị với trục tung: $x = 0 \Rightarrow y = \dots \Rightarrow A(0; \dots)$.

+) Giao điểm của đồ thị với trục hoành: $y = 0 \Rightarrow x = \dots \Rightarrow B(\dots; 0)$.

+) Các điểm cực đại, cực tiểu nếu có.

Đáp án bài 3 trang 43 sgk giải tích lớp 12

a) Tập xác định : $\mathbb{R} \setminus \{1\}$;

* Sự biến thiên:

Ta có: $y' = \frac{-4}{(x-1)^2} < 0, \forall x \neq 1$;

- Hàm số nghịch biến trên khoảng: $(-\infty; 1)$ và $(1; +\infty)$.

- Cực trị:

Hàm số không có cực trị.

- Tiệm cận:

$\lim_{x \rightarrow 1^-} y = -\infty, \lim_{x \rightarrow 1^+} y = +\infty; \lim_{x \rightarrow \pm\infty} y = 1$

Do đó, tiệm cận đứng là: $x = 1$; tiệm cận ngang là: $y = 1$.

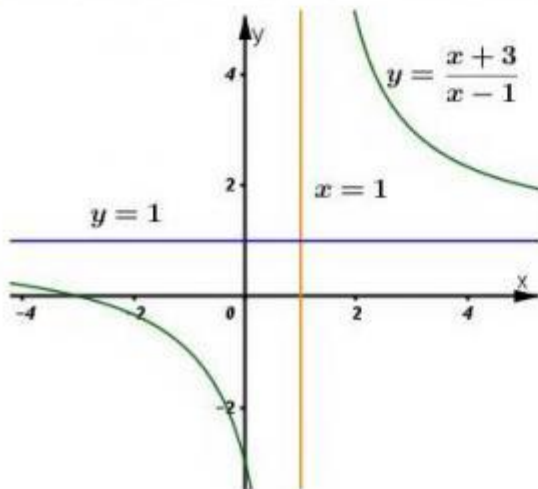
Bảng biến thiên:

x	$-\infty$	1	$+\infty$
y'	-		-
y	1	$+\infty$	1

* Đồ thị:

Đồ thị nhận điểm $I(1; 1)$ làm tâm đối xứng.

Đồ thị giao trục tung tại $(0; -3)$, trục hoành tại $(-3; 0)$

Bài 5. Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị của hàm số

Toán lớp 12 – Giải Tích lớp 12 - Chương 1. Ứng dụng đạo hàm để khảo sát và vẽ đồ thị của hàm số

b) Tập xác định : $\mathbb{R} \setminus \{2\}$;

* Sự biến thiên:

Ta có: $y' = \frac{6}{(2x-4)^2} > 0, \forall x \neq 2$

- Hàm số đồng biến trên khoảng: $(-\infty; 2)$ và $(2; +\infty)$

- Cực trị:

Hàm số không có cực trị.

- Tiệm cận:

$\lim_{x \rightarrow 2^-} y = +\infty, \lim_{x \rightarrow 2^+} y = -\infty, \lim_{x \rightarrow \pm\infty} y = -1$

Do đó, tiệm cận đứng là: $x = 2$; tiệm cận ngang là: $y = -1$.

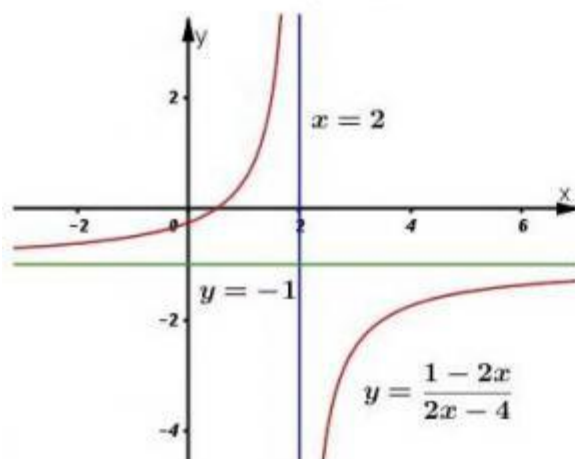
Bảng biến thiên :

x	$-\infty$		2		$+\infty$
y'		+		+	
y	-1		$+\infty$		$-\infty$

* Đồ thị:

Đồ thị nhận điểm $I(2; -1)$ làm tâm đối xứng.

Đồ thị giao trục tung tại: $(0; -\frac{1}{4})$, trục hoành tại: $(\frac{1}{2}; 0)$

c) Tập xác định : $R \setminus \{-\frac{1}{2}\}$;

Sự biến thiên:

Ta có: $y' = \frac{-5}{(2x+1)^2} < 0, \forall x \neq -\frac{1}{2}$

- Hàm số nghịch biến trên khoảng: $(-\infty; -\frac{1}{2})$ và $(-\frac{1}{2}; +\infty)$

- Cực trị:

Hàm số không có cực trị.

- Tiệm cận:

$\lim_{x \rightarrow -\frac{1}{2}^-} y = -\infty, \lim_{x \rightarrow -\frac{1}{2}^+} y = +\infty, \lim_{x \rightarrow \pm\infty} y = -\frac{1}{2}$

Do đó, tiệm cận đứng là: $x = -\frac{1}{2}$; tiệm cận ngang là: $y = -\frac{1}{2}$.

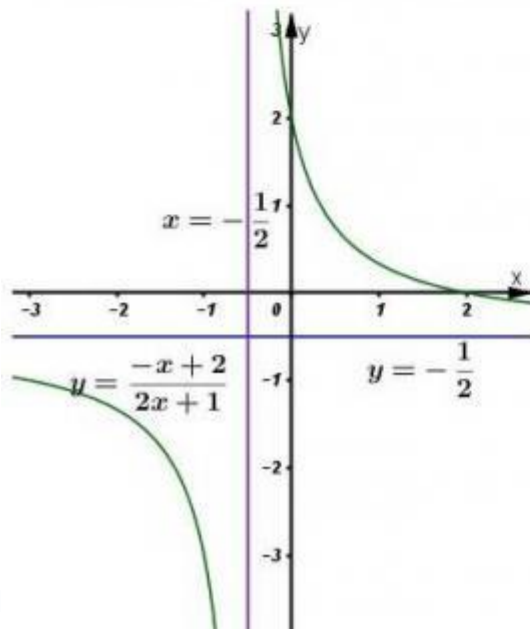
Bảng biến thiên :

x	$-\infty$	$-\frac{1}{2}$	$+\infty$
y'			
y	$-\frac{1}{2}$	$+\infty$	$-\frac{1}{2}$

* Đồ thị

Đồ thị nhận điểm $I(-\frac{1}{2}; -\frac{1}{2})$ làm tâm đối xứng.

Đồ thị giao Ox tại: $(2; 0)$, Oy tại: $(0; 2)$

Bài 5. Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị của hàm số

Toán lớp 12 – Giải Tích lớp 12 - Chương 1. Ứng dụng đạo hàm để khảo sát và vẽ đồ thị của hàm số